

Pambhame

"Nimluu : 25 "Su : -Gbekə -Kwε : 2008

"Su -bha 'sëedhε -mü "Gwεetaawo

'Wɔn -TAɔNG -MA 'GÜ 'SËEDHε

Dhiang -nu 'ö 'kwa dho -kpan -a -nu -bha, -a -nu -gɔ -nu =nε :

Kwaa- 'në do 'ö =ya kë didhetëë 'kpii- do 'ka "Kɔdivuaa
-Pameame -bha 'dho 'ö wo "kwi "sε 'gü =Dhusi ("Senng 'Petëesibuu)
Dhebë -nu -bha zuadhe 'ö -gban "trüüng -yua -bha

Kwaa- =danwo pö "sε 'gü -wən

Kwaa- "yvə -mü

-Më 'ö 'kwa- "yvə sü ?

-Ka -dhëga ! -Kwε do 'ö 'kwa- 'gü ya kwa -Zlaan nuwεe -bho -dedewo. Kwa kë- -ma yuënggü =dhë kwaa- 'në do =ya kë 'wən "pεpε 'ö -gban kurann -wən waa- "sënng, diama 'ö -da 'ka -a "wεe 'bha -nu -bha kwaa- "Kɔdivuaa -sε ya- 'gü bha, kwa -de ga -a 'në do =ya kë didhetëë 'ka -a =gban "pεpε -gɔ "dhiü, 'ö 'wo- -dhë -Dhuua "Zəomi.

-A 'dhë 'ö ya 'zü, 'wən do bha, -a 'bha -mü. "Su do 'ö -kë -Gbekə 'ka 'ö 'kwi 'dhö- -dhë zue 'ö ya, -a -bha -dhëkpäyi -kaɔng do ö ga do (11) bha- 'ka, kwaa- "sε -go "dhiü -mε 'ö -kë Plezidanng Gbagbo Lorann -bha, -yö kë kwaa- 'në do 'ö 'wo- -dhë kolonelö 'Magbli Dhifənngsü 'ö -kë =la -mε 'kpii- 'ka bha, -waa -ya -duεε 'kpii- -dede

'gü 'Biya. "Duangdhiiü "pεpε 'ö 'wo "Kɔdivuaa bha, yö =në ya kë -a -nu -bha didhetëë 'ö -nu =gban "pεpε -gɔta, -a 'ka. -Yö -yö me -bleesü 'ö gun Yanmies Kona 'ka bha, =në- ziaandhö. 'Wən bha- -kë "dhü -sü bha 'gü, Danwo pö -mε -nu 'gbe -dede -wo kë -dhë Plesidanng nuwεe -dhë 'gü. Kwa- =duutii 'ö -kë -Tia 'Zakö 'ka -yö kë "yi -kpo Gbagbo -bha. 'Me

'ö 'wo kë dho bha, -a -nu -yö "dhiü -mε =në gun Due Omee Misielé 'ö -kë dhiangdhüsüm (avoka) -nu =gban -gɔmε 'ka "Kɔdivuaa -dhe ya 'gü bha -a 'ka. 'Wən bha -yö kë -dhë -Gbagbo -dhe -dedewo. =Ya kë "dhü kö kwa -Zlaan nuwεe -bha -dedewo. .

L'orthographie DAN

Voici ce que nous pouvons utiliser pour savoir lire et écrire en langue dan.

Les consonnes et les voyelles que vous ne voyez pas ici sont les mêmes qu'en français.

Attention:

1. c, h, j, qu et x n'existent pas en dan.
2. r ne se trouve jamais au début d'un mot.

Voici le reste de l'alphabet :

Lettres	Exemple	Traduction
Aa	"kaa	gale
An	"gan	tirer
Aan	saan	cadeau
ao	kao	perdrix
aɔn	'daɔn-	araignée
bh	-bho	cabris
dh	dhe	mère
ee	=wee	sel
ɛ	"pε	déchirer
ɛɛ	=wεe	moquerie
ɛn	-gen	pied
ɛɛn	=gleen	long
ɛ	pε	chose

ëë	"këë	daba	ü	'gü	intérieur
ën	"kén	rassasier	üü	"güü	amère
ëën	=klëén	entourer	ün	=blün	miette
ea	"kpea	sec	üün	glüün	rouler
ean	gean"	scorpion	ö	"gü	brûler
gw	-gwé	caillou	öö	"bhüü	tarir
in	"bin	fleur	v	"tv	oreille
iin	"iin	ou	vv	"tvv	sauce
ı	"wı	parler	-Wo 'dho -kɔ (Les tons)		
ıı	"gbı-	fort	très haut	"dhü	arbre
kw	=kwa	main gauche	haut	'kɔ	maison
ng ¹	gbeng	nuit	moyen	dë	père
oo	-zoo	chenille	bas	=zε	termite
ɔ	'pɔ	credit	très bas	-dho	amour
ən	"yon	huile	très haut + très bas	"klang-	singe
əɔn	=yɔɔn	sang	très bas	'yënn-	soleil
ö	pö	dire	haut + très bas	savon	
öö	töö	panier	moyen + très bas	=göö-	iroko
u	"su	lune	bas + très bas	scorpion	
un	bun	tombeau	moyen + très haut gean"	kpuu'	souche
uum	=yuun	asticot	moyen + haut		

-Kwaa “Kədivua -se ‘gü -wən

‘Wən ‘ö -gban “dhəo -də -kpinng “dhiü -mə -nu -bha

‘Wən ‘dhə ‘ö ya, -yö -dho mə “pəpə ‘kö ‘wo -kə “dhəo də -mə -nu ‘ka -kpinng “dhiü -dhə -nu, ziaan -gbeng =taa -dhə (karöfuu) -nu ‘gü bha, =në- -nu “piü ‘gbaandhö.

“Su ‘ö -kə -gbekə ‘ka ya, -a -bha -dhəkpəayı “saəple bha, ‘yü =zang -nu ‘dhö, =polisü -nu ‘dhö, ‘wo- pö =dhə mə ‘bha ‘ya ‘dhə- pö ‘ö “dhəo -təa yö -bha

-kpinng “dhiü -dhə -zë -a “wəe ‘bha ‘gü ‘zü tongtongdhö. =Ya kə “dhiü -mə -nu ‘wo də -nu wo -kpinng “dhiü ‘yü ‘wo -nu -dhə “kwi -wo ‘gü ‘banabana (‘bana ‘bana) waa- ‘mə ‘dhə -nu ‘ö ‘wo -ya -tabədhi -nu -bha bha, ‘mə ‘vv ‘mə ‘ö ‘wo- kun =taa yö -bha kö “dhəo =kwəe -ya -go, -wo -dho -a ‘kun -a -mə -go ‘ö- -mə

‘dhö -ya mü ‘ö “dhamadhi -slaa. -A zü -yö -dho bho ‘wëë- ‘Biya, “dhəo -də -kə “dhiü -mə -nu ‘wo də -ta ‘ö dho ‘ö yö- ‘ka “miliənng “saədo -bha. ‘Pë ‘ö- -mə yöö- ‘go =zang =plöö, ‘yü bha. =Ya ‘gö mü, -a -mə -yö -dho -kaso kə. “Dhəo =kwəe -nu ‘ö ‘wo dho- -nu ‘kun- “dhö bha, =taama, -wo -dho -a -nu nu- -wëë

-mə -nu =në -nu -dhə “wëewə.

=Ya kə “dhö kö -kwaa ‘gü ma -së ‘ka. ‘Mëe “vv ‘mə ‘ü ‘wən bha- ma ü -yeebhā, “iin mə ‘bha -ta, ‘ö ‘ü -kə -zë wo “dhəo də -mə -nu bha, -a mə do ‘ka, ü -de ‘to =bhlëë ‘gü kö =zang -nu ‘wa ‘dho ü -wëedhə bho- “wëewə.

"Kpvngtaadhə -wən -bha

‘Wən ‘ö -Pameame “yan -yö də- ‘gü “kwii “puu “se ‘gü
‘Senngtē

Peteësibuu

“Segə -nu ‘ö ‘gü “gbudhə ‘ö- -nu go -dəe “kpvngtaadhə -to “dhö -sü ‘gü bha, -a do -mü =Dhusi “se ‘ka. -A -bha ‘Pö- ‘kpii- -mü Məsku ‘ka. =Ya ‘go mü ‘yü “Senng ‘Peteeësibuu ‘ö də mü. -A ‘Peteeësibuu yaan- -bha -dede bha ‘yü “kwi gən ‘ö -kə Valanngtən Vidrinö ‘ka, waa- ö bha dhebə ‘ö -kə Elena Pelekwalösökaya. ‘ka, ‘ö ‘wo -kə =klang- “gblögblö -nu ‘wo Nivəesite mü,-a -nu -gəmə -nu ‘bha ‘ka, “kəe ‘ö ‘wo -kə kwa- zuudhalö, naə -ma ‘gü ‘sëedhə, -Pameame

“taəngdë -nu ‘ka “se bha- ‘gü bha, ‘wo -ya -sü ‘ka -dhə bha- ‘gü. Wo =në ‘ö “su ‘ö -kə -gbekə ‘ka ‘ö “Kwi -ya -dhə zue bha, ‘wo -Pameame -benzëme ‘kpii- ‘ö -kə =Kesi Dhifənngsü ‘ka bha, -a -dhə ‘ka wo -go “se bha- ‘gü mü kö ‘sëedhə ‘kpii- ‘ö -kə disiøngdhəe, -wo kpö kpö -nu -ta “pu ‘sëedhə ‘ka, ‘ö -a -yö “kpennng -wən ‘dhö ‘dhö -yru (desanngblëë) -bha =dhəkpəayı -kaəng =plə ö ga “saəple (27) ‘ka -kwε (2008) ya- ‘gü, “Maadhö bha, kö ‘wo-

-yë -totaamasü “dhiü ta- ‘ka. =Kesi -yö kə -dho ‘ö yë bha ‘wo- “dhiü ta ‘pö =dhə -kə bha- ‘dhö. Kwa- ‘në =Kesi bha, “kwi -nu bha -wo kë- -dheng -bun ö bun -ko -ta -dedewo... -Dhə -sengbë -nu ‘kö ‘wo mə “yan -bha kun “Senng ‘Peteeësibuu -pö bha- ‘gü, -wo kə -niëe -a ‘kpiidhə ‘gü. Valanngtən bha, ‘wən ‘ö -gban danwo -bha, -a -wən “dhia -dede -ya ‘gü. -Yö kë- -zən “dhö -a -dheng ‘bun -kə ‘gü, -a -zən “dhö ‘ö “teebə -nu -dhe =dhə ö zuë” =nii

-yö -da -sü ‘ka ö bha -kə kwa “piü -sü bha- ‘gü. =Dhusi -mə -nu ‘dhə ‘ö -kə =dhə -wo =Kesi ‘nu -bleesü =dhə : Valanngtən -bha dhebə Elena ‘dhö, “Anaa ‘ö yöö =de ‘pö ‘ö disiøngnəe Blwo kə sië waa- “Dhəo gbö Zafe ‘dhö bha, -a ‘dhö, Nadinë ‘ö Klaa” -wo draan- sië (yö =në kə nu də- =Kesi -go -ziaan ‘viønngso Məsku) -a ‘dhö, Valanngtən ‘dhu ‘wo- -dhə Sogolønng waa- =Madhi ‘ö zuudhalö ‘kpii- ‘ö ‘wo- -dhə mü Metro, -a dëmə ‘dhu ‘ka, -a ‘dhö, -wo kə wo -ya =kesi

-dheng -bha -së, 'ö dho- 'ka "dhü 'ö -da 'ka Elena 'dhu 'wo- -dhe Vaavaara 'ö waa- =Kesi -nu 'wo gun 'kɔ do 'gü, -a 'dhö, -a -bha. Valanngten -yö kwa faan -dɔ -dedewo kö 'kwa kwa -dewo 'kun "gbu-. Kwa 'gü 'ya 'dho ga-. .

Mε =sλɔ̃ -pë -nu -wən

'Wən 'ö -gban 'zü -dhöö ta -wən -bha

N dheeblehang, n dë -nu, -a 'dhe 'ö ya -Pameame -yaa -bleesü pö, 'yö 'go sië 'mü 'yö- 'bha pö sië ya.
"Tüng 'ö 'kwa dö- 'gü ya me 'yaa me "tüng kë ta -pë doseng ta -sü 'gü. Yö =në 'kwa- -kë, "iin 'ö kwa dë -nu 'wo- -kë 'yö "kaflu waa- =kakao -nu bha -ö -waa wo ya,

-tosea =ya kë kwa -bha "gbu- -dedewo kwa- "peen -nu -ta bha. -A -wən 'gü, 'me 'kö pë ta -dhe -zë, -a 'bha 'dhö ü -go, kö -bhö ü 'gü do "gbu- kö 'ü -dhöö -dhü ta. =Trəon 'ö- 'gü, -a dhiang 'yaa zë -dedewo. -A -gen -mü =dhe kö -yö yö- -bha, ü- "yi -bho "dhəɔgo

doseng 'ka =ple. Də 'ö 'kwa wo =dëe ya, 'Biya "peen -ta, yö =në me 'gbe 'dhö- ta -sü 'ka. -A 'pö- -me -nu oo-, -a 'me -nu 'wo "kwi =plöö oo-, -wa ta -sü 'gü -ziisü.

=Ya 'go yö -zë 'gü, ka -mɔɔ- -bha 'pö 'ö 'ka -mlü -bhlaa "gblügblü -nu kpö 'ö 'ka- -mlü

"dhəɔ -nu də. 'Kwa 'ke- kë -kwa -mlü -nu 'kun -së. 'Kwa- 'dho pë -nu -kpa 'ö- -kpea -nu -wo to 'ö 'kwa- -nu =wenng. Pë see- "tüng 'yaa mü 'ö 'kwa dö- 'ka ya.

Kö 'kwa- 'gü ma kö 'kwa =gwëë bha 'aa -yö kë -oo?

'Wən 'ö -gban -potaasü -wən -bha.

Zuadhe 'ö -gban "trüüng -yua -bha

"Trüüng -yua bha, "yua yaa -dede -mü. -A -wən 'gü, zuadhe bha -a -bleesü -yö kë -kë "su 'ö -kë -gblödhe ('më-) 'ka bha- 'gü. -Pameame -yaa -bleesü -dhiang zë. 'Wən -yö -gban "kubhı -kaɔng "səɔdhu 'ö ga -yiisiö (54) -bha. "Kee 'yö -gban dhebë -nu doseng =në- -nu -bha. -A -nu -kwe zü

-yö -bho -kaɔng do ö "səɔdhu (15) -ta 'ö yö- 'ka -kaɔng -yiisiö 'ö ga "suisiö (49) -bha. Zuadhe bha -a "dhiü -yö -dho 'to- Zanngvie 'ö nu- -naa ya, -a ga -yi -bha. Kö dhebë "vv dhebë 'kö 'bha 'wən 'kö bha- ma, 'dho kö -wo ü zua. -Wa -kë "wεewε. 'Bhaa 'wëëga do nu. Dhebë -nu 'ö -waa -nu zua 'nu, =wa =mɔɔ "miliɔnng -yaaga

waa- ö 'gbu -ta. Mε 'bha -nu -wa -pö =dhe =ya kë "dhü kö 'waa woo 'në 'kpɔ 'zü, kö me "wεε 'bha -nu -wa pö sië 'zü =dhe =ya kë "dhü kö woo 'në 'kpɔ -sü yöö ziö -naa 'gü. "lin kö 'gü 'ö- -nu -bha bha yöö 'gö- -nu -bha. "lin 'zü kö 'gu 'ö- -nu -bha bha, yöö 'dho =taama. =Sua -mü dhiang "pepe bha= -gban 'ka. -Wa -kë "dhü kö -wo ka -din yén, "kee 'ka 'dho ka "tv 'to- -nu

-wo -bha. -Kəlookota 'kpii- do 'bha -yö "kpungtaa 'wo- -dhe INISEFE (UNICEF) -a 'gü mi do 'ö dəktëe 'ka -ya -pö kwa -dhe "dhü.

"Sego "gblügblü -kaɔng =ple ö ga "seaple (27) =në 'ö 'wo "kpungtaa 'ö "trüüng -yua bha 'ö dhebë -nu -bha -a -nu 'gü. Kwa- "Kədivuaa -se -ya -nu kpö 'gü.

"Yua 'ö bha 'në -nu -wa -sü wo dhe -nu -bha. =Ya kë "dhü kö dhebë -nu -ka 'dho ka zua- =dhətrəɔ =plöö -dhe 'ö ka "səɔ -a 'gü.

'Wən 'ö -gban troo -nu -bha me wəkə -nu 'gü

-Pameame -bha 'dho 'ö- wo zuudhalö 'kpii- do 'wo- -dhe Metro -a =tuuabho

Metro bha, Valanngten Vydrine -ya gun yaa- -dhiang zë =Kesi -dhe 'nu "Kədivuu. "Kee 'wən 'ö me 'dhö ma, 'waa 'wən 'ö me 'dhö

-kpan -a -bha, 'waa do. -A -wən 'gü =Kesi -yö kë -dho Metro mü "dhü kö 'ö 'wən 'suaan- bho, 'ö dheä" 'kpɔ -nu kë Metro dëme waa

zuudhalisi -nu 'wo mü -a -nu -go. =Dhe 'ö -kë =dhe =Kesi yöö do 'yaa =mɔɔ- -bha kö 'ö 'dho, -a -nu -wo 'ö "se bha- 'gü, -a ma 'ö

yaa- wo, 'ö 'go 'mü 'ö woo =de 'pö 'waa "kwi -wo ma bha, -a -wən 'gü 'yö, Metro dëme 'kpii- 'ö mü, -a 'dhu 'wo- -dhe =Madhi, 'ö

=klang- 'kpii- "dhiü Nivɛesite mü, "kεε 'ö yö -zé 'ö "kwi -wo ma bha, 'ö -we -a -bha kö 'ö 'dho =Kesi dɔ-. Zuudhalisi -nu 'wo mü waa- =Kesi -nu -bha -kpan 'kwëë- -sü -yö -gun 'wɔn "dhia -sü -dede 'ka. -A "dhia -yö kë -ma -a -nu 'gü, -a ma 'wo- wo =dhe =Kesi -yö zuudha do kë -sü -bha "Kɔdivuaa, -a -wɔn 'gü.-Ziaawo "siasia bha, -wo kë =Kesi vite kö -yö nu -a -nu -go mü -dhɛkpɔyi do bha- 'ka yεen" "piü, kö 'wo "gbɛeta -zé. "Kεε =Kesi waa- =Madhi -nu -bha "tüng -wɔn 'ko -sɔn, -wo kë- -ya =taama -go. 'Wɔn -nu 'ö =Kesi "yan ö dɔ- 'gü mü, dhea 'kpo 'bha -nu 'ö 'wo kpɔ wo 'ko -nu -go, kwa -dho -kpan -a -nu -bha -Pameame "nimloɔ "dhe 'ö =taama 'gü.

"Yii -wɔn

-A -bha -yö -së "kεε 'yaa- 'wɔn dɔ- 'ka

Gɔndënë bha, -wa -dhe "fleedhεya. 'Mε bha 'pë 'ö gun- -go =dhe sɔ 'dhö, 'yö gun- -bha -blee doseng 'ka. 'Bheε 'yaa 'dhö, =pang 'yaa 'dhö, =sabha 'bhaa 'dhö. 'Mε bha =ya kë, =ya kë, 'yö =ya -Zlaan 'tɔ -siö -yaa pö : «Eke -Zlaan 'Atanna ! -më 'ö 'a- -kë ü 'ka =tɔn. -Wëë 'ö 'a- 'gü ya, 'bhaa- yö -ee ? N ga -sü -ziaan fiëë -yö -dhö -tosea suu ya- -bha...»

-Dhɛkpɔyi do 'ka, 'yö gun 'dho sië -dhe 'bha 'gü, 'yö -kpan "manggloo -dhü do -bha -kpinng "dhiü kö-me -nu =wa pëkë (tan), 'yö- "dhia -yö ma- 'gü -dedewo, 'yö ö bha -blee bha bho 'mü 'ö -ziö pë 'gü manggloo -dhü bha- =wlöö, 'yö -da ö =geebɔɔ -dhü ('kpee-) -dede 'ka "manggloo 'gü, 'yö -ya ö -de "dhia bho -sü -bha "manggloo -bhösü 'ka -wëëwëësü =dhe me -yö -më -kë.

"Kεε -kaaga, 'ö dho -dhe -ga kö me do 'bha bha, =ya nu "manggloo -dhü bha- =wlöö kö -ya pö sië : «'Yaa', n pia" -ya dhi. -Zlaan ü -dhö -dedewo. 'Bha n kë -blee =slɔɔ -me 'ka =dεε ! 'A ü 'tɔ -yö bhɔ =dheε 'Atanna !» "Siasiabha kö 'me bha =ya lɔɔ =ya -blee "vluu dɔ 'me 'ö -wɪ bha- =kwεε. Kö -yaa pö : «Ma -blee -mü. Ü pia" "wεε 'bha 'yii dhi." 'Yö 'me 'dhe bha 'ö- pö : «-εε ! Bhi -zé ü -bha -yö -së -dhe, -blee -yö ü -go 'yö 'ü- bho 'mü. Ma -zé -a "wεε 'bha 'yaa n -go." 'Mε 'ö -blee 'dhö gun- -go bha, =dhe 'ö to ö do 'ka 'yö- pö : «'Ya ! =A 'wɔn ya n -bha -ziaan fiëë -yö -dhö -wa !»

-Tosea bha -yö "dhö. Bhi 'ö 'ü pö -naa -Zlaan -zo =ya bhɔ ü 'ka bha, ü -bha -yö -së 'ö -ziö 'ka me 'bha -nu -bha -ta. 'Bha 'dho ü "kaa bho-. "Kaa bho -me -dho 'yaa -Zlaan kë.

=Kesi Dhifonngsü

"Gwënnng

«"Siü kpuu" -me =në 'ö wü "mëng -me -zo -gban.» -Pameame -yaa pö "dhö kö -ya -pö =dhe 'kwa kwa 'ko -nu faan, 'kwa kwa 'ko -nu -ta 'kun -tosea 'gü.

Pë -Wlangda -sü

'Fetö, 'fetö, 'fetö : N dhe -nu, n -dë -nu, n dheebhang "pεpε 'ö 'ka -kë danwo pö -me -nu 'ka, -Pameame -ya -pö kwa -dhe =dhe kwaa- 'fetö "iin troo 'kpii- -yö -dhö "su 'ö -kë -yrü, 'ö me 'bha -nu 'wo- -dhe 'zü -buu -saa "kεε 'ö "kwi -zé 'ö- -dhe desanngblé bha, -a -bha -dhɛkpɔyi -kaɔng =ple ö ga "saɔdo (26) waa- ö ga "saɔple (27) bha, -a 'ka "Maadhö -kwe do 'ö yö -a 'gü. 'Fetö bha -yö -gban kwa -dewo 'sëëdhe 'gbε -dede 'ö woo zun "kpenng -a -nu -wɔn -bha. =Ya kë "dhv, kö -ka ka baa- -dedewo. Kwa- -dhɛng -nu 'gbε -wo -dho 'go- 'se "wεε 'gbε -nu 'gü 'ö 'wo nu.

'Ka ka bo 'sëëdhe ya- -wo pö -sü 'ka, 'wɔn 'bha =ya kë ka -go kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sëëdhe kë kö 'ka bo. Yii- 'dresü -mü 08 BP 857 Abidjan 08 'ka. Tel. 08 18 08 88 / 06 39 04 88

'Mε -nu 'ö 'wo 'sëëdhe 'ö ya- -kë, wo -mü =Sai Zoziasü , "Dhɔɔgbö Zafe, =Kesi Mɔyan Dhifonngsü, Valanngtén Vidrinö waa- Elena Pelekwalösökaya 'ö- -nu =gban =ple 'wo go Dhusi 'ö -da "Anesü 'ö go 'Suisü , -a -nu 'ka.

Pamebhame

"Nimluv : 25 "Su : -Gbeko -Kwe : 2008 "Su -bha 'sëëdhe -mü "*Gwëetaawo*
